728/05

Den 25. juli 2005 blev i sag nr. 65.522:

xxxx xxxxx xxxx xxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Enken efter den nu afdøde forsikringstager, der var omfattet af en obligatorisk arbejdsmarkedspension i Danica Pension, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at anerkende, at det uberettiget har ændret pensionsordningen til en præmiefri ordning med bortfald af forsikringsdækningerne til følge.

Selskabet har fastholdt, at omskrivningen af pensionsordningen er i overensstemmelse med pensionsoverenskomstens § 13.

Det fremgår af sagen, at nu afdøde forsikringstager den 1/10 2000 - i forbindelse med sin nyansættelse hos firmaet I. - blev omfattet af en obligatorisk pensionsordning, som firmaet i forvejen havde oprettet i Danica Pension. Ved skrivelse af 8/6 2001 modtog nu afdøde forsikringstager en dækningsoversigt samt en kopi af forsikringsbetingelserne.

Ved skrivelse af 23/10 2001blev nu afdøde forsikringstager - med virkning fra udgangen af februar 2002 opsagt fra sin stilling. Da nu afdøde var omfattet af en 12 måneders konkurrenceklausul, modtog han løn frem til 1/3 2003.

Ved skrivelse af 15/8 2002 meddelte selskabet, at pensionsordningen pr. 1/3 2002 var ændret til en præmiefri forsikring.

I november 2003 kontaktede nu afdøde forsikringstagers ægtefælle Danica Pension, idet hun i forbindelse med en gennemgang af pensionsoversigterne havde konstateret, at pensionsordningen var blevet ændret til en præmiefri forsikring. I sin henvendelse til selskabet oplyste ægtefællen bl.a., at de ikke på noget tidspunkt havde modtaget nogen skrivelse fra selskabet om, at nu afdøde med egenbetaling kunne vælge at fortsætte pensionsordningen.

Ved skrivelse af 11/12 2003 meddelte selskabet, at ændringen til præmiefri forsikring var sket, idet forsikringstageren hverken havde reageret på det fratrædelsesbrev, som selskabet havde sendt i juni 2002 eller den dækningsoversigt, som han havde modtaget i august 2002, da pensionsordningen blev ændret til en præmiefri ordning.

Den 29/4 2004 afgik forsikringstager ved døden som følge af en hjernesvulst, som han fik konstateret i marts 2003, og som ifølge advokaten havde været under udvikling i en længere periode.

Ved skrivelse af 11/10 2004 anmodede klagerens advokat selskabet om at fremsende en kopi af det fratrædelsesbrev, som klageren ifølge selskabet havde modtaget i juni 2002.

Ved skrivelse af 24/11 2004 meddelte selskabet, at det ikke havde været muligt at fremsende en kopi af fratrædelsesbrevet. I stedet havde selskabet til orientering vedlagt en kopi af et brev magen til det, som nu afdøde forsikringstager havde modtaget.

Klagerens advokat har over for nævnet påstået selskabet tilpligtet at udbetale ydelse ved tab af erhvervsevne frem til forsikringstagers død den 29/4 2004. Advokaten henviser i den anledning til, at selskabet - i forbindelse med en anden forsikring, som nu afdøde forsikringstager havde i selskabet - har anerkendt, at hans erhvervsevne var nedsat til mindre end 1/3.

Til støtte for påstanden om, at pensionsordningen uberettiget er blevet ændret til en præmiefri forsikring, har advokaten i skrivelse af 29/11 2004 bl.a. anført, at væsentlige

ændringer i dækningsomfanget udtrykkeligt skal accepteres af forsikringstageren, og således ikke kan ske ved passiv accept. Desuden har advokaten anført, at det af de vejledende retningslinier for accept ved ændring af forbrugerforsikringer pkt. 3.6 og 3.7 fremgår, at forsikringstageren - i de tilfælde, hvor et selskab fejlagtigt har anvendt passiv accept ved en væsentlig ændringen - kan kræve en dækningsberettigende skade erstattet som om ændringen ikke var foretaget.

Selskabet har i skrivelse af 17/12 2004 til nævnet fastholdt, at selskabet ikke havde hørt fra nu afdøde forsikringstager senest tre måneder efter fratrædelsen, hvorfor omskrivningen af pensionsordningen til en præmiefri forsikring var korrekt og i overensstemmelse med pensionsoverenskomsten mellem firmaet I. og selskabet. Selskabet har over for nævnet desuden præciseret, at der ikke - som tidligere anført - er fremsendt et fratrædelsesbrev til nu afdøde forsikringstager. Herom anfører selskabet bl.a.:

> "I obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordninger er vi ikke juridisk forpligtet af nogen særlig fratrædelsesprocedure, men alene af overenskomstens § 13, hvorefter medarbejderen har ret til 3 måneders betænkningstid.
>
> Danica Pension yder dog ofte den service at minde en fratrådt medarbejder om, at pensionsordningen omskrives til præmiefri, med mindre den ønskes fortsat på nye vilkår. Det kan i den konkrete sag ikke dokumenteres, at vi har sendt et såkaldt fratrædelsesbrev til A.Q. [forsikringstageren].
>
> Uanset om vi i den konkrete sag har sendt et fratrædelsesbrev eller ej, ændrer det ikke på, at Danica Pension efter pensionsoverenskomsten har været berettiget til at omskrive forsikringen til præmiefri, hvorved samtlige gruppedækninger bortfaldt.
>
> Afslutningsvis skal vi gøre opmærksom på, at Finanstilsynets vejledende retningslinier for ændring af forbrugerforsikringer ikke finder anvendelse på obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, da disse ikke er at betragte som forbrugerforsikringer. Retningslinierne vedrører i øvrigt heller ikke omskrivning af en forsikring til præmiefri i henhold til en aftale, men alene selskabets ensidige generelle ændring af en bestand af forsikringer."

Heroverfor anfører advokaten i skrivelse af 31/1 2005 til nævnet bl.a.:

"Det er korrekt, som anført af selskabet, at A.Q. den 11. november 2000 underskrev en indmeldelsesblanket til den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning.

Det fastholdes imidlertid, at A.Q. ikke på noget tidspunkt modtog de betingelser for pensionsordningen, som forsikringsselskabet har fremlagt som bilag B og heller ikke har modtaget de som bilag C fremlagte forsikringsbetingelser.

Det fremgår heller ikke af indmeldelsesblanketten, at A.Q. i forbindelse med sin underskrift skulle have modtaget nogen form for forsikringsbetingelser eller øvrige oplysninger om, hvordan han skulle forholde sig i forbindelse med en eventuel fratrædelse.

Det gøres derfor gældende, at bestemmelserne i forsikringsbetingelserne gående ud på, at A.Q. skulle have reageret indenfor en periode på 3 måneder efter sin fratræden, ikke kan gøres gældende overfor forsikringstageren, idet han ikke har været gjort bekendt med dette vilkår, og idet en sådan negativ kontraktsindgåelse kræver en udtrykkelig vedtagelse mellem parterne.

…

Uanset, om selskabet måtte have ret i, at Finanstilsynets vejledende retningslinier for ændring af forbrugerforsikringer ikke finder anvendelse på en obligatorisk arbejdsmarkedspension, gøres det gældende, at retningslinierne må overholdes i forhold til forbrugeren, idet den obligatoriske arbejdsmarkedspension muligvis ikke er at betragte som en forbrugerforsikring i forholdet til arbejdsgiveren, …, men fortsat må følges overfor den enkelte forsikringstager, der fortsat er forbruger i forholdet mellem forsikringsselskabet og forsikringstageren.

Det fastholdes således, at selskabet ikke har været berettiget til at anvende en negativ kontraktsindgåelsesmodel, uden at dette var gjort klart overfor A.Q., eller at man i forbindelse med starten af den periode, hvor A.Q. i henhold til forsikringsbetingelserne kunne overveje, hvorledes forsikringen skulle fortsættes, sikrede sig, at A.Q. var gjort bekendt med, at fristen nu begyndte at løbe, og hvornår fristen ville udløbe.

Forsikringsselskabet har anført, at man ikke var juridisk forpligtet af nogen særlig fratrædelsesprocedure, men det gøres gældende, at det er selskabet, der må bære ansvaret og risikoen for, om de enkelte forsikringstagere har været bekendt med indholdet af forsikringsbetingelserne, når disse forsikringsbetingelser medfører en afgørende ændring af dækningsomfanget af de forsikringer, som forsikringstageren har foretaget indbetalinger til.

Uden at sikre sig, at A.Q. har været gjort bekendt med indholdet af forsikringsbetingelserne, har selskabet ikke blot kunnet henholde sig til den aftale, der var indgået mellem selskabet og A.Q.s tidligere arbejdsgiver, når virkningen af denne aftale har fået afgørende betydning for A.Q.s fremtidige muligheder for udbetaling af forsikringssummer.

Det må derfor anses for berettiget, at A.Q. har kunnet henholde sig til det dækningsomfang, der var gældende, da han tegnede forsikringen, eftersom han ikke er blevet gjort opmærksom på, at han skulle foretage sig noget aktivt for at beholde dette dækningsomfang."

Hertil svarer selskabet i skrivelse af 17/2 2005 til nævnet bl.a.:

"Af forsikringsbetingelsernes oversigt side 2 (bilag D) fremgår det, at forsikringen er oprettet som led i en pensionsordning med en arbejdsgiver, hvorfor der henvises til pensionsaftalen eller særlige pensionsbestemmelser. Derudover fremgår det af side 3 om gruppelivsforsikringen, at den er baseret på separat aftale, hvorfor der henvises til aftalen samt de særlige forsikringsbetingelser. Det er ikke oplyst i sagen, hvorvidt arbejdsgiveren har orienteret A.Q. om pensionsaftalens nærmere indhold - herunder gruppelivsaftalen. Men A.Q. er blevet gjort opmærksom på, at der gælder yderligere vilkår for aftalen, som han har haft mulighed for at gøre sig bekendt med.

Afslutningsvis skal vi fastholde, at en forsikret medarbejder i en obligatorisk arbejdsmarkedspension ikke falder ind under forbrugerbegrebet, som det blandt andet er defineret i forsikringsaftaleloven."

Advokaten fastholder over for nævnet, at selskabet ikke på én og samme tid kan påberåbe sig, at en forbruger ikke har reageret over for selskabet og dermed har mistet opnåede rettigheder og samtidig gøre gældende, at selskabet ikke er forpligtet over for forbrugeren i henhold til de almindelige regler om pligt til afgivelse af påbud og oplysninger, idet der er tale om en forsikring, der er tegnet mellem selskabet og en arbejdsgiver.

Af pensionsoverenskomstens § 13 fremgår bl.a.:

"**§ 13. Fratrædelse**

Når en medarbejder fratræder, giver arbejdsgiveren skriftlig meddelelse om dette senest en måned efter fratrædelsen.

Fratræder en medarbejder, uden at der skal ske udbetaling fra pensionsordningen, har medarbejderen følgende muligheder.

A. Medarbejderen kan vælge at fortsætte sin pensionsordning gennem ny arbejdsgiver efter aftale med denne og Danica.

B. Medarbejderen kan efter aftale med Danica vælge at fortsætte pensionsordningen i henhold til de regler, der er gældende for privat videreførte firmapensionsordninger.

C. Medarbejderen kan anmode om henstand med betalingen af pensionsbidrag, men således at risikodækningerne bevares fuldt ud.

…

D. Medarbejderen kan vælge at omskrive sin pensionsordning til en forsikring uden betaling af pensionsbidrag (præmiefri forsikring).

…

E. Medarbejderen kan genkøbe pensionsordningen i henhold til Danicas til enhver tid gældende regler.

…

Giver medarbejderen ikke besked om andet senest tre måneder fra fratrædelsen, bliver pensionsordningen omskrevet til en præmiefri forsikring, jf. punkt D."

Af forsikringsbetingelsernes § 13 for gruppelivsdækningerne fremgår bl.a.:

"**§ 13 Udtrædelse, der ikke skyldes helbredsmæssige årsager - Individuel forsikring**

Stk. 1. Udtræder et gruppemedlem af forsikringsaftalen enten ved fratrædelse fra den virksomhed der er forsikringstager, eller ved udmeldelse af en forening/organisation, der er forsikringstager, eller fordi den pågældende i øvrigt ikke længere opfylder betingelserne for at være medlem af gruppelivsaftalen, ophører dækningen den sidste dag i den måned, hvor udtrædelsen sker, medmindre andet er aftalt i gruppeaftalen."

Nævnet udtaler:

Efter nævnets opfattelse er det ikke godtgjort, at det indklagede selskab har orienteret om mulighederne for fortsættelsesforsikring. Om nu afdøde forsikringstager blev orienteret herom af sin arbejdsgiver, eventuelt ved ansættelsen, vides ikke, ligesom nævnet ikke har kompetence til at afgøre om en mulig undladelse heraf kan have konsekvenser, for en arbejdsgiver. En afgørelse af sagen - der omhandler et trepartsforhold - forudsætter således en bevisførelse med inddragelse af alle parter, hvilket ikke kan ske for nævnet, men i givet fald må foretages ved domstolene.

I medfør af § 4, stk. 1, i nævnets vedtægter må nævnet derfor afstå fra at viderebehandle sagen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s:

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen